

Põhiseaduskomisjoni tegevuse ülevaade Riigikogu XIV koosseisu V istungjärgul

Ülevaade käsitleb Riigikogu põhiseaduskomisjoni tegevust **Riigikogu XIV koosseisu V** istungjärgul, **perioodil 11. jaanuar – 17. juuni 2021.**

Komisjoni koosseis

Esimees: Anti Poolamets (EKRE) kuni 08.02.2021
Toomas Kivimägi (REF) alates 08.02.2021

Aseesimees: Lauri Läänemets (SDE)

Liikmed: Kalle Grünthal (EKRE)
Heiki Hepner (I) kuni 26.01.2021
Maria Jufereva-Skuratovski (KESK) kuni 30.01.2021
Kaja Kallas (REF) kuni 26.01.2021
Andrei Korobeinik (KESK)
Oudekki Loone (KESK) alates 30.01.2021
Hanno Pevkur (REF) kuni 30.01.2021
Paul Puustusmaa (EKRE) alates 30.01.2021
Urmas Reinsalu (I) alates 30.01.2021
Valdo Randpere (REF) kuni 30.01.2021
Martin Repinski (KESK) kuni 30.01.2021
Marko Torm (REF)
Mart Võrklaev (REF) alates 30.01.2021

Istungite arv

V istungjärgul pidas põhiseaduskomisjon 20 korralist istungit ja 4 erakorralise istungi.

Eelnõud

Sügisistungjärgu alguse seisuga oli põhiseaduskomisjoni menetluses 7 seaduse eelnõu ja 3 otsuse eelnõu. Põhiseaduskomisjon määrati V istungjärgul 17 seaduse eelnõu ja 8 otsuse eelnõu menetlemisel juhtivkomisjoniks.

Istungjärgu lõpuks on komisjoni menetluses 15 seaduse eelnõu:

- Riigikogu kodu- ja töökorra seaduse muutmise seaduse eelnõu (36 SE),
- Riigikogu liikme staatuse seaduse § 19 muutmise seaduse eelnõu (121 SE),
- Kõrgemate riigiteenijate ametipalkade seaduse muutmise seaduse eelnõu (166 SE),
- Välismaalaste seaduse, kõrgharidusseaduse ning õppetoetuste ja õppelaenu seaduse muutmise seaduse eelnõu (241 SE),
- Kodakondsuse seaduse muutmise seaduse eelnõu (305 SE),
- Erakonnaseaduse ja täitemenetluse seadustiku muutmise seaduse eelnõu (321 SE),
- Riigikogu valimise seaduse muutmise seaduse eelnõu (374 SE),

- Välismaalaste seaduse muutmise seadus (viisavaide otsuse kohtukaebeõigus) (328 SE),
- Kodakondsuse seaduse muutmise seaduse eelnõu (388 SE),
- Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse muutmise seaduse eelnõu (397 SE),
- Riigikogu liikme staatuse seaduse muutmise seaduse eelnõu (396 SE),
- Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse muutmise seaduse eelnõu (400 SE),
- Avaliku teabe seaduse muutmise seaduse eelnõu (409 SE),
- Riigisaladuse ja salastatud välisteabe seaduse ning avaliku teabe seaduse muutmise seaduse eelnõu (410 SE),
- Erakonnaseadus (EKS) § 81 (erakonna liikmete avalikustamine) muutmise seaduse eelnõu (416 SE).

ja 2 otsuse eelnõu:

- Riigikogu otsuse „Riigireformi elluviimisest“ eelnõu (181 OE),
- Riigikogu otsuse „Riigikogu uurimiskomisjoni moodustamine aprillis 2021 Tallinna kesklinnas toimunud politseioperatsiooni seaduslikkuse ja proportsionaalsuse selgitamiseks“ eelnõu (379 OE).

Vastu võeti 6 seaduse eelnõu:

- Kohtute seaduse muutmise seaduse eelnõu (298 SE), võeti vastu 20.01.2021.
- Korruptsioonivastase seaduse muutmise seadus (GRECO soovitude täitmine ja julgeolekuasutuste juhtide huvide deklaratsioonide avalikkuse piiramine) (323 SE), võeti vastu 06.04.2021.
- Hädaolukorra seaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu (350 SE), võeti vastu 02.06.2021.
- Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse muutmise seaduse eelnõu (212 SE), võeti vastu 15.06.2021.
- Isikut tõendavate dokumentide seaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu (366 SE), võeti vastu 15.06.2021.
- Euroopa Parlamendi valimise seaduse ja kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse muutmise seadus (Euroopa Parlamendi liikme osalemine kohaliku omavalitsuse volikogu töös) eelnõu (389 SE), võeti vastu 16.06.2021.

Vastu võeti 6 otsuse eelnõu:

- Riigikogu otsuse „Rahvahääletuse korraldamine abielu mõiste küsimuses“ eelnõu (288 OE), võeti vastu 13.01.2021.
- Riigikogu otsuse „Riigikogu otsus „Julgeolekuasutuste järelevalve erikomisjoni moodustamine“ muutmise“ eelnõu (334 OE), võeti vastu 18.05.2021.
- Riigikogu otsuse „Riigikogu otsus „Riigieelarve kontrolli erikomisjoni moodustamine“ muutmise“ eelnõu (336 OE), võeti vastu 18.05.2021
- Riigikogu otsuse „Riigikogu otsuse „Korruptsioonivastase erikomisjoni moodustamine“ muutmise“ eelnõu (337 OE), võeti vastu 18.05.2021

- Riigikogu otsuse „Riigikogu otsus „Eesti keele õppe arengu probleemkomisjoni moodustamine” muutmine“ eelnõu (335 OE), võeti vastu 02.06.2021.
- Riigikogu otsuse „Riigikogu otsuse „Rahvastikukriisi lahendamise probleemkomisjoni moodustamine“ muutmine“ eelnõu (338 OE), vastu võetud 02.06.2021.

Lükati tagasi 3 seaduse eelnõu:

- Vabariigi Presidendi valimise seaduse muutmise seaduse eelnõu (340 SE), lükati tagasi 04.05.2021.
- Kodakondsuse seaduse § 13 muutmise seaduse eelnõu (329 SE), lükati tagasi 02.06.2021.
- Välismaalaste seaduse, kõrgharidusseaduse ning õppetoetuste ja õppelaenu seaduse muutmise seaduse eelnõu (354 SE), lükati tagasi 02.06.2021.

Lükati tagasi 3 otsuse eelnõu

- Riigikogu otsuse „Rahvahääletuse korraldamine Eesti Vabariigi Presidendi otsevalimise küsimuses“ eelnõu (290 OE), lükati tagasi 09.02.2021.
- Riigikogu otsuse „Riigikogu uurimiskomisjoni moodustamine COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse levikuga seotud kriisi ja sellest tuleneva eriolukorra mõju leevendamiseks ette nähtud toetusmeetmete otstarbekuse, tõhususe ning meetmete rakendamisel toimunud võimaliku korruptsiooni uurimiseks“ eelnõu (319 OE), lükati tagasi 17.03.2021.
- Riigikogu otsuse „Ettepaneku tegemine Vabariigi Valitsusele“ eelnõu (317 OE), lükati tagasi 06.04.2021.

Algataja võttis tagasi 1 seaduse eelnõu (1 algataja võttis tagasi ja kaks algatajat esitasid taganemise avalduse):

- Riigikontrolli seaduse, erakonnaseaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse (erakondade rahastamise kontrollorgan) eelnõu (193 SE), jaanuar/veebruar 2021.

Põhiseaduskomisjon algatas 1 seaduse eelnõu:

- Euroopa Parlamendi valimise seaduse ja kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse muutmise seadus (Euroopa Parlamendi liikme osalemine kohaliku omavalitsuse volikogu töös) eelnõu (389 SE), algatati 12.05.2021.

Arvamuse andmised

Põhiseaduskomisjon andis 2 korda arvamust Riigikogu komisjonidele:

- ELAKile arvamuse andmine: Eesti seisukohad Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi, mis käsitleb kriitilise tähtsusega üksuste vastupidavusvõimet, eelnõu kohta, komisjonis 16.03.2021.
- ELAKile arvamuse andmine: Euroopa Parlamendi ja nõukogu palkade läbipaistvuse direktiivi eelnõu ja Eesti seisukohad selle kohta, komisjonis 06.05.2021.

Ettekanded ja ülevaated

- Riigikohtu esimehe ülevaade kohtukorralduse, õigusemõistmise ja seaduste ühetaolise kohaldamise kohta, komisjonis 18.05.2021.
- Riigi peaprokuröri ülevaade, komisjonis 08.06.2021.

Muu tegevus

- Euroopa Kohtu kohtuniku kandidaadi Külliki Jürimäe kuulamine, komisjonis 13.04.2021
- Riigieelarve kontrolli erikomisjoni kirja, mis puudutab Riigikogu rolli riigieelarve menetlemisel, arutelu, komisjonis 01.06.2021.
- Kollektiivne pöördumine "EXIT - Eesti lõpetab kuulumise Euroopa Liitu", komisjonis 08.06.2021.
- Kollektiivne pöördumine "Kaja Kallase valitsus peab astuma tagasi", komisjonis 08.06.2021.
- Kollektiivne pöördumine „Ka kõrgemad riigiteenistujad saavad väiksema palgaga hakkama“, komisjonis 08.06.2021.
- Kollektiivne pöördumine „Siseminister Kristian Jaani peab tagasi astuma“, komisjonis 08.06.2021.

Koostas Silja Tammeorg